

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Олексій ЗОРЯ
«1» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна краєзнавчо-туристична практика

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

ступінь вищої освіти Бакалавр

ПОЛТАВА
2023-2024 н. р.

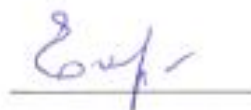
Розробник: Тютюнник Юрій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
доцент, кандидат економічних наук

Робоча програма практики розглянута та схвалена
на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «1» вересня 2023 року № 1

Робоча програма практики схвалена
радою з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація
Протокол від «1» вересня 2023 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності Туризм і рекреація

Олена СТОРОВА

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Елементи характеристики	242 ТiP_бд 2023
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	Обов'язкова
Рік навчання (курс)	I
Семестр	II
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

2. Заплановані результати навчання

Метою навчальної краєзнавчо-туристичної практики є вивчення туристичних ресурсів Полтавщини, формування системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу регіону, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей здобувачів вищої освіти у вирішенні практичних завдань, розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, розширення наукової ерудиції майбутніх фахівців, що в підсумку сприятиме формуванню у них здатності до просування на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Завдання навчальної краєзнавчо-туристичної практики:

- ознайомлення з туристично-рекреаційними об'єктами Полтавщини, функціонуванням туристичної інфраструктури та об'єктів природно-заповідного фонду регіону;

- виявлення територіальних особливостей краєзнавчих, природних, історико-культурних та соціально-економічних (інфраструктурних) туристично-рекреаційних ресурсів, оцінювання придатності території для потреб туризму;

- аналіз пам'яток історичного, етнографічного, літературного, екологічного, географічного краєзнавства Полтавщини;

- розробка та захист краєзнавчо-туристичних маршрутів, спрямованих на популяризацію історико-культурного і природного потенціалу Полтавщини;

- підготовка пропозицій щодо популяризації та розвитку туризму на Полтавщині.

Результати проходження практики:

компетентності:

загальні:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- прагнення до збереження навколишнього середовища;

- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- навички міжособистісної взаємодії;

- здатність планувати та управляти часом;

- здатність працювати в команді та автономно;

фахові:

- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в

цілому та окремих його форм і видів;

– здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах;

– здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

програмних результатів навчання:

– знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;

– знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;

– знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

– пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

– аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

– розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

– володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності;

– встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;

– управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

– адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація;

– професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

3. Програма практики

Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання. Науково-методичні засади вивчення туристичного краєзнавства. Формування туристичного краєзнавства. Основні чинники розвитку туристичного краєзнавства: фізико-географічні, суспільно-географічні, соціальні, економічні, геополітичні та природні. Туристична привабливість території як чинник розвитку туристичного краєзнавства. Основні аспекти предмету туристично-краєзнавчих досліджень. Об'єкт вивчення у краєзнавстві. Функції та методи дослідження національного туристичного краєзнавства. Види туристичних карт: оглядові карти, туристичні плани місць, маршрутні картосхеми. Завдання туристичного краєзнавства. Історія розвитку краєзнавства в Україні. Періодизація національного краєзнавства. Внесок відомих українських вчених у формування краєзнавчих принципів: К. Ушинського, С. Рудницького, Я. Жупанського, О. Любіцевої ін.

Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України. Ресурсно-рекреаційне районування України за О. О. Бейдиком, П. О. Масляком, Є. В. Панковою. Рекреаційно-туристичний потенціал та рекреаційно-туристичний комплекс. Окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю. Схема рекреаційно-туристичного комплексу як об'єкта туристичного краєзнавства. Основні об'єкти територіально-рекреаційних систем. Територіальні рекреаційно-туристичні системи та їх види за рівнем сформованості.

Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях. Опрацювання літературних джерел краєзнавчого, історичного, етнографічного, туристичного, а також методичного характеру. Ознайомлення з картографічними джерелами, вивчення методики проведення краєзнавчо-туристичних досліджень, визначення можливостей застосування різних методів під час польової практики.

Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини. Загальний огляд району практики (значення його туристичних ресурсів),

оглядова екскурсія, вибір туристичних об'єктів для вивчення. Дослідження об'єктів історичного, етнографічного, літературного краєзнавства, природно-рекреаційних ресурсів. Характеристика туристичних об'єктів природного походження за схемою: назва об'єкту, його номер; географічна прив'язка; зовнішній характер об'єкта (річка, скеля, урочище і т. ін.); тип об'єкта (гідрологічний, зоологічний, геологічний і т. д.); наукова, пізнавальна, естетична цінність об'єкта (стисле обґрунтування); стисла характеристика об'єкта; рекомендації з охорони об'єкта; доступність для огляду; природоохоронний статус; в яких видах туризму може використовуватися; фотографії. Опис соціально-економічних туристичних ресурсів за схемою: назва об'єкту, його номер; географічна прив'язка; тип об'єкта (культурні об'єкти, історичні, археологічні, архітектурні пам'ятки, музеї тощо); наукова, пізнавальна, естетична цінність об'єкта (стисле обґрунтування); стисла характеристика об'єкта; стан об'єкта; доступність для огляду; в яких видах туризму може використовуватися; фотографії. Вивчення складових соціальної та виробничої інфраструктури, які можуть бути використані в організації туристичної діяльності.

Тема 5. Камеральна обробка результатів практики. Документування досліджень туристичних ресурсів та туристичних об'єктів. Формулювання висновків та пропозицій щодо розвитку різних видів туризму на території, що вивчається. Оформлення відео та фотоматеріалів практики.

Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту». Схема краєзнавчо-туристичного маршруту та його опис. Паспортизація історичних, культурних, етнографічних, екологічних, природно-географічних, туристичних пам'яток, які включені у схему краєзнавчо-туристичного маршруту. Розробка та оформлення краєзнавчо-туристичного маршруту за схемою: назва маршруту, опис маршруту, карта маршруту, паспортизація об'єктів маршруту, список використаних джерел та літератури, додатки, ілюстрації, фото, мультимедійна презентація маршруту.

4. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 2

Структура (тематичний план) навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Назви теми	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		контактних	самостійної роботи
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання.	18	12	6
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України.	18	12	6
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях.	18	12	6
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини.	31	20	11
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики.	20	14	6
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту».	30	20	10
Разом	135	90	45

5. Вимоги до баз практики

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях та на інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення. Навчальна практика також може проводитися на підприємствах (в організаціях, установах тощо), що оснащені за останніми тенденціями розвитку сфери туризму, забезпечують

виконання програм практики. З цими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються договори. Вона проводиться науково-педагогічним, педагогічним працівником Університету для групи здобувачів вищої освіти.

6. Організація проведення практики

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться для академічної групи.

Навчальна практика здійснюється тривалим окремим періодом у межах навчального року.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить здобувачам вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання здобувачам вищої освіти (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж із безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

7. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. До звітної документації навчальної практики відноситься щоденник практики, який подається здобувачем вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання. У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівником практики.

8. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

За підсумками практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку, який здобувачам вищої освіти виставляється в останній день практики. Результат проходження навчальної краєзнавчо-туристичної практики оцінюється за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС
90–100	відмінно	A
82–89	добре	B
74–81		C
64–73	задовільно	D
60–63		E
35–59	незадовільно	FX
1–34		F

Результати семестрового контролю з навчальної практики вносяться керівником навчальної практики від кафедри у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача вищої освіти в останній день практики.

Оцінювання результатів навчальної практики здійснюється керівником практики від кафедри на підставі повноти та якості виконання здобувачем вищої освіти програми практики, оформлення і змістовності наповнення щоденника практики (табл. 4).

Таблиця 4

Схема нарахування балів з навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання практичних завдань	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання.	8	6	14
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України.	8	6	14
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях.	8	6	14
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини.	8	6	14
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики.	-	6	6
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту».	-	20	20
Ведення щоденника	-	-	18
Разом	32	50	100

Таблиця 5

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їхнього оформлення, що свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою

	самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
6-7	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення незначних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4-5	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення близько 50 % помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення значної кількості помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології

	організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку невиконання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання у межах проходження навчальної практики

Таблиця 6

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань самостійної роботи, належного їхнього оформлення, що свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4-5	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення незначних помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про достатній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою

	самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
2-3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення близько 50 % помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку виявлення значної кількості помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про низький рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку невиконання завдань самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання у межах проходження навчальної практики

Шкала та критерії оцінювання виконання індивідуального завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту»

Кількість балів	Критерії оцінювання
20	здобувач вищої освіти отримує за індивідуальне завдання у випадку правильного його виконання та належного оформлення, що свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
14-19	здобувач вищої освіти отримує за індивідуальне завдання у випадку виявлення незначних помилок при його виконанні та оформленні, що свідчить про достатній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
7-13	здобувач вищої освіти отримує за індивідуальне завдання у випадку виявлення близько 50 % помилок при його виконанні та оформленні, що свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості

	організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-6	здобувач вищої освіти отримує за індивідуальне завдання у випадку виявлення значної кількості помилок при його виконанні та оформленні, що свідчить про низький рівень досягнення програмних результатів навчання: знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності; встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей; управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуація; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує за індивідуальне завдання у випадку його невиконання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання у межах проходження навчальної практики

Таблиця 8

Шкала та критерії оцінювання ведення щоденника

Кількість балів	Критерії оцінювання
18	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, викладена у чіткій хронологічній послідовності виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми), проставлена запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики; записи зроблені грамотно та без скорочень; щоденник подано вчасно
15-17	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, проставлена запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики, виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми) подана у хронологічній послідовності, але з окремих тем дещо стисло; записи в цілому зроблені грамотно та без скорочень; щоденник подано вчасно
9-14	у щоденнику заповнені всі позиції титульної сторінки, правильно зазначена кожна тема програми практики, проставлена запланована і фактично виконана

	кількість годин у розрізі дат за темами програми практики, виконувана робота (відповідно до анотації кожної теми) викладена у хронологічній послідовності, але стисло; у записах присутні помилки та/або скорочення; щоденник подано вчасно
1-8	щоденник заповнений із одним/декількома порушеннями: заповнені не всі позиції титульної сторінки, недослівно зазначені окремі теми програми практики, виконувана робота хоч і викладена у хронологічній послідовності, але досить стисло та/або без прив'язки до анотації тем (при цьому запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики проставлена); у записах присутні помилки та/або скорочення чи щоденник подано невчасно
0	у щоденнику заповнені не всі позиції титульної сторінки, вказані лише теми програми практики без розкриття виконуваної роботи (при цьому запланована і фактично виконана кількість годин у розрізі дат за темами програми практики проставлена); у записах присутні помилки та/або скорочення чи щоденник подано невчасно

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Берест Р. Я., Безручко Л. С. Туристичне краєзнавство : тексти лекцій для студентів ВНЗ туристичного профілю. Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. 311 с.
2. Домбровська С. М. Опорний конспект лекцій з курсу «Краєзнавство, країнознавство та географія туризму» для студентів всіх форм навчання напряму підготовки 242 «Туризм». Харків : НУЦЗУ, 2019.
3. Доценко А. І. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2021.
4. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства : навч. посіб. Київ : Вид. Ліра, 2017. 256 с.
5. Любіцева О., Кочеткова І. Туристичне краєзнавство: сутність, методи, значення. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм.* 2021. № 4(2), С. 138-148.
6. Основи краєзнавства : підручник. Харків : Вид. ХНУ імені Каразіна, 2016. 276 с.
7. Пангелов Б. П. Теоретико-методологічні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький : ФОП – Лукашевич О. М. 2015, 202 с.
8. Про туризм: Закон України № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
9. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04 жовтня 2018 р. / *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>.

Допоміжні

1. Національна спілка краєзнавців України в інформаційному просторі. Київ, 2017.
2. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей. Київ : Академвидав, 2010. 248 с.
3. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. ; за ред. проф. Ф. Д. Заставного. Київ : Знання, 2006. 575 с.
4. Тютюнник Ю. М. Розподіл туристів в Україні за метою поїздки та видами туризму. *Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації* : Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 21 лютого 2023 р.).

Харків, 2023. С. 195-198.

5. Тютюнник Ю. М. Тенденції розвитку вітчизняної індустрії туризму. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14-15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 723-724.

6. Тютюнник Ю. М. Типи туристичних операторів як суб'єктів туристичної діяльності. *Актуальні питання сучасної економічної науки* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С. 226-228.

7. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Тенденції розвитку туристичного бізнесу в Україні в умовах військового стану. *Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного часу* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції ВНУ ім. Лесі Українки (м. Луцьк, 27-29 червня 2022 р.). Луцьк: СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. С. 289-291.

8. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Тенденції розподілу туристів в Україні за ознакою форм туризму. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі* : тези доповідей Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф., 2 листопада 2022 р. / Державний біотехнологічний університет. Харків, 2022. С. 289-291.

9. Шарий В. П. Теорія і методика туристичної та краєзнавчої роботи : навчальний посібник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту. Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет, 2010. 297 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.

5. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi>.